

Stortingets helse- og omsorgskomiteé

Vår dato: 24.10.2021
Deres dato: -
Vår referanse: TS/TF
Deres referanse:

Innspill til behandlingen av Prop. 1 S (2021-2022) Statsbudsjett 2022

Kap. 733 Habilitering og rehabilitering, Kap 762 Primærhelsetjeneste

NHO Service og Handel, bransjen Helse og Velferd, organiserer tverrfaglige privatdrevne rehabiliteringsvirksomheter i spesialisthelsetjenesten landet over. Disse utgjør en viktig del av tilbudene i samhandlingen mellom sykehusene og kommunene. De tilbyr ulike rehabiliteringsopphold for pasientgrupper etter at de er utskrevet fra sykehus, og før de eventuelt skal ha annen oppfølging i sin hjemkommune.

Regjeringen fremmet i 2017 en opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering. Det er bevilget totalt 300 mill. kroner til opptrappingsplanen, hvorav mesteparten av midlene fra 2021 inngår i kommunerammen. Dette fordi det også er et mål at hovedtyngden av habiliterings- og rehabiliteringstjenestene skal skje i kommunen der pasienten bor.

Til tross for opptrappingsplanen har rehabilitering over tid ikke hatt tilstrekkelig politisk prioritert under skiftende regjeringer. Den siste stortingsmeldingen om rehabilitering kom for over 20 år siden (St.meld. nr. 21 (1998–99)).

Det sto der at «rehabiliteringstilbudet er i dag i for stor grad prega av manglende planlegging og koordinering, uklare ansvarsforhold og for lite medverknad frå brukarane sjølve».

Etter over 20 år er dette fortsatt tilfellet. Bare det siste året har vi fått ytterligere dokumentasjon på dette. Vi viser blant annet til konsultentselskapet KPMGs evaluering av Opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering (2017-2019) nevnt over, og som NHO Service og Handel på vegne av våre medlemmer kom med innspill til.

Helseregnskapet til SSB viser at det årlig brukes i overkant av 7 milliarder kroner på såkalt spesialisert rehabilitering i Norge. Konklusjonen er at samfunnsgevinstene er store, selv om kostnadene til rehabilitering er høye. Verdens helseorganisasjon lanserte i 2017 «Rehabilitering 2030»-initiativet som fremhevet behovet for å samordne tiltak fra ulike aktører for å styrke helsesystemet å gi kvalitativt god og rett rehabilitering.

Et større aktørnettverk koordinert av Sunnaas sykehus ble etablert i år, hvor NHO Service og Handel sammen med andre arbeidsgiverorganisasjoner, og pasient og brukerorganisasjoner, har gitt våre anbefalinger i en rapport som ble gitt ut i sommer som heter " Norge trenger en rehabiliteringsreform"

Her anbefales det blant annet:

- Tydeliggjøre hvordan en rehabiliteringsreform skal finansieres og hvilken bemanning som må til, slik at det er mulig for spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten å følge opp sitt ansvar
- Sikre pasientens lovfestede rett til individuell og tverrfaglig vurdering av rehabiliteringsbehovet og -potensialet
- Tydeliggjøre organisering og ledelse av rehabiliteringstilbudet på ulike nivåer og vekslingen mellom dem
- Profesjonalisere og utvide koordinatorrollene.
- Øke forskningsinnsatsen på effekt av rehabilitering og ulike rehabiliteringstiltak.

Vårt hovedforslag er en rehabiliteringsreform som tar tak i utfordringene, behovene og mulighetene og sikres tilstrekkelig midler.

I Hurdalsplattformen er det flere punkter som berører rehabilitering, og som er gode skritt på veien til økt satsing. Vi registrerer blant annet «utrede en tydeligere organisering og ledelse av rehabiliteringstilbudet på ulike nivåer».

Samtidig savner vi i Hurdalsplattformen en større anerkjennelse av privat sektors viktige bidrag i nettopp spesialisthelsetjenesten og rehabiliteringen. Det fokuseres mye på ideell sektor, men ideell sektor alene er ikke tilstrekkelig for å sikre nok kompetanse, kvalitet, og kapasitet, slik at vi oppnår det vi alle er enige om – pasientens helsetjeneste.

Over 50 prosent av den spesialiserte rehabiliteringen foregår hos både private og private ideelle institusjoner over hele landet. De representerer ulike rehabiliteringstilbud og utgjør en stor og viktig kompetanseressurs for det offentlige, i samhandlingen mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten.

Vårt klare råd og anbefaling er å bruke denne samlede ressursen mer både i planlegging og oppskalering av rehabiliteringstilbudet.

Vennlig hilsen
NHO Service og Handel

Anne-Cecilie Kaltenborn
Administrerende direktør

Torbjørn Søltnæs
Seniorrådgiver, ansv. politikk og samfunnskontakt